

**C-621/18. sz. ügy**

**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem**

**A benyújtás napja:**

2018. október 3.

**A kérdést előterjesztő bíróság:**

Court of Session (Skócia, Egyesült Királyság)

**Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:**

2018. október 3.

**Fellebbezők:**

Andy Wightman

Ross Greer

Alyn Smith

David Martin

Catherine Stihler

Jolyon Maugham

Joanna Cherry

**További felek:**

Tom Brake

Chris Leslie

**Ellenérdekű fél:**

Secretary of State for Exiting the European Union

---

[omissis] 3

[omissis]

A COURT OF SESSION (legfelsőbb polgári bíróság, Skócia)

KÉRELME

az

ANDY WIGHTMAN MSP ÉS TÁRSAI

felperesek és fellebbezők

kontra

a SECRETARY OF STATE FOR EXITING THE EUROPEAN UNION (az  
Európai Unióból történő kilépésért felelős miniszter)

alperes és ellenérdekű fél

ügyben

AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA

által,

GYORSÍTOTT ELJÁRÁS KERETÉBEN történő ELŐZETES  
DÖNTÉSHOZATAL

iránt

**A kérdést előterjesztő bíróság és a felek**

1. A kérdést előterjesztő bíróság: First Division of the Court of Session [legfelsőbb polgári bíróság, első tanács]. A bíróság kapcsolattartója és címe: Diane Machin, Deputy Principal Clerk of Session, Court of Session, Parliament House, Parliament Square, Edinburgh, EH1 1RQ. [omissis] [elérhetőség]

2. Felperesek: Andy Wightman MSP [a skót parlament képviselője], Ross Greer MSP [a skót parlament képviselője], Alyn Smith MEP [európai parlamenti képviselő], David Martin MEP [európai parlamenti képviselő], Catherine Stihler MEP [európai parlamenti képviselő], Jolyon Maugham QC és Joanna Cherry QC MP (képviseleik őket: Aidan O’Neill QC és David Welsh Advocate, Elaine Motion meghatalmazásával, Balfour & Manson, kézbesítési cím: 56–66 Frederick Street, Edinburgh, EH2 1LS). [omissis]. [elérhetőség kihagyva] **[eredeti 1. o.]**

3. További felek: Tom Brake MP [parlamenti képviselő] és Chris Leslie MP [parlamenti képviselő] (képviseleik őket: Morag Ross QC, Jennifer Jack meghatalmazásával, Harper Macleod LLP, kézbesítési cím: Citypoint, 65 Haymarket Terrace, Edinburgh EH12 5HD). [omissis] [elérhetőség]

4. Ellenérdekű fél: az Európai Unióból történő kilépésért felelős miniszter (képviseli: David Johnston QC és Andrew Webster QC, az Office of the Advocate General [főügyész] meghatalmazásával). Az Egyesült Királyság nevében az Európai Unió Bírósága előtt eljáró meghatalmazott: Clare Brodie, Government Legal Department (kormányzati jogi osztály), kézbesítési cím: 1 Horse Guards Road, London, SW1A 2HQ. [omissis] [elérhetőség]

### **Tárgy és tényállás**

5. A 2016. június 23-án az Egyesült Királyság választópolgárai körében tartott népszavazáson a többség az Európai Unióból való kilépés mellett szavazott. A European Union (Notification of Withdrawal) Act 2017 (az Európai Unióról szóló 2017. évi törvény [a kilépésről szóló értesítés]) engedélyezte a miniszterelnök számára, hogy bejelentse az Egyesült Királyság azon szándékát, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 50. cikke alapján ki kíván lépni az Európai Unióból. 2017. március 29-én a miniszterelnök ennek megfelelően értesítette az Európai Tanácsot.

6. 2017. december 19-én a felperesek – többek között a skót parlament képviselői, az Egyesült Királyság parlamenti képviselői és európai parlamenti képviselők – keresetet indítottak a Court of Session (legfelsőbb polgári bíróság) előtt, amelyben annak megállapítását kérték, hogy „az értesítés [...] egyoldalúan visszavonható-e, és ha igen, mikor és hogyan”. Az a jogkérdés, amelynek megválaszolását a felperesek kérik, arra vonatkozik, hogy az értesítés az 50. cikk szerinti kétéves határidő lejártát megelőzően egyoldalúan visszavonható-e, aminek következtében – az értesítés visszavonása esetén – az Egyesült Királyság továbbra is az Európai Unió tagja maradna. Az alperes álláspontja szerint a kérdés hipotetikus és elméleti jellegű az Egyesült Királyság kormányának azon kinyilvánított álláspontja tükrében, hogy az értesítést nem fogja visszavonni.

7. A Lord Ordinary (első fokon eljáró bíró) 2018. június 8-i közbenső (végzésében) és véleményében [omissis] [hivatkozás] elutasított egy előzetes döntéshozatali kérdésnek a Bíróság elé terjesztése iránti kérelmet, a keresetet pedig három indok alapján utasította el. Először is, a kérdés – az Egyesült Királyság álláspontja tükrében – hipotetikus. Másodszor, beavatkozik a parlamenti szuverenitásba, és nem tartozik a nemzeti bíróság hatáskörébe. Harmadszor, a kérdés hipotetikus, mivel nem lehet megbizonyosodni azokról a tényekről, amelyek alapján a Bíróság választát kérnék. **[eredeti 2. o.]**

8. 2018. június 26-án a European Union (Withdrawal) Act 2018 (az Európai Unióról szóló 2018. évi törvény [kilépés]) megkapta a királyi jóváhagyást. E törvény 13. szakasza meghatározza – meglehetősen részletesen – azokat az eszközöket, amelyek segítségével az Egyesült Királyság és az Európai Unió között az 50. cikk értelmében sorra kerülő tárgyalások eredménye tekintetében parlamenti jóváhagyást kell kérni. Konkrétan: a kilépési megállapodás csak akkor erősíthető meg, ha azt és az Egyesült Királyság és az Európai Unió közötti jövőbeli kapcsolatra vonatkozó keretrendszert a brit parlament alsóháza

jóváhagyta, a Lordok Háza pedig megtárgyalta. Jóváhagyás hiányában a kormánynak meg kell határoznia, hogy a továbbiakban milyen módon kíván eljárni a tárgyalásokkal kapcsolatban. Ha a miniszterelnök 2019. január 21. előtt kijelenti, hogy elméletileg nem lehet megállapodásra jutni, a kormánynak ismételten meg kell határoznia, hogy a továbbiakban milyen módon kíván eljárni. A kormánynak ezt a javaslatot a parlament mindkét háza elé kell terjesztenie.

9. Az 50. cikk szerinti tárgyalásokat követően létrejöhet, illetve az is előfordulhat, hogy nem jön létre megállapodás. Ha létrejött megállapodás, az alsóháznak kell határoznia arról, hogy jóváhagyja-e azt. Ha nem hagyja jóvá – és semmi más merül fel – 2019. március 29-től a Szerződéseket nem kell alkalmazni az Egyesült Királyságra. A 2018. évi törvény értelmében a parlamenti képviselőknek szavazniuk kell arról, hogy megerősítik-e az Egyesült Királyság kormánya és az Európai Unió Tanácsa között létrejött bármiféle megállapodást. További javaslatok előterjesztésének hiányában a megerősítés elleni szavazat eredményeként az Egyesült Királyság 2019. március 29-én kilép az EU-ból.

10. Ez a bíróság 2018. szeptember 21-i közbenső végzésében és véleményében [omissis] [[http://www.bailii.org/scot/cases/ScotCS/2018/\[2018\]\\_CSIH\\_62.html](http://www.bailii.org/scot/cases/ScotCS/2018/[2018]_CSIH_62.html)] megengedte a Lord Ordinary (első fokon eljáró bíró) közbenső végzésével szembeni fellebbezést, és helyt adott a felpereseknek az – Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke szerinti – előzetes döntéshozatalra utalás iránti kérelmének. Az érvek jellegét és a bírák azokkal kapcsolatos álláspontját a vélemény tartalmazza. Összegezve: a bíróság úgy vélte, hogy nem elméleti és nem is idő előtti megkérdezni azt, hogy jogszerű-e egyoldalúan visszavonni az értesítést, és az Európai Unió tagjának maradni. A bíróság álláspontja szerint a kérdés nem egyértelmű. A válasz tisztázni fogja a szavazás során a parlamenti képviselők rendelkezésére álló lehetőségeket. A parlamenti képviselőknek – a skót parlament képviselőinek és az európai parlamenti képviselőknek az érdekétől függetlenül – érdeke fűződik a kérdés eldöntéséhez.

### **Az előzetes döntéshozatalra utalás indoka**

11. A bírósághoz azzal a kérdéssel fordultak, hogy az 50. cikk szerinti kétéves időszak lejárta előtt „az értesítés [...] egyoldalúan visszavonható-e, és ha igen, mikor és hogyan”. A felperesek azzal érvelnek, hogy – legalábbis 2019. március 29-ig – az uniós jog nem zárja ki, hogy az Egyesült Királyság saját alkotmányos követelményeivel összhangban egyoldalú határozatot hozzon arról, hogy az 50. cikk szerinti értesítés jóhiszemű visszavonásával az Európai Unió tagja marad. Az Egyesült Királyság kormánya továbbra is azzal érvel, hogy a kérdés hipotetikus és elméleti jellegű az Egyesült Királyság kormányának azon kinyilvánított álláspontja tükrében, hogy az értesítést nem fogja visszavonni. **[eredeti 3. o.]**

12. Azt a kérdést, hogy az értesítés egyoldalúan visszavonható-e, és ha igen, mikor és hogyan, kizárólag a Bíróság válaszolhatja meg véglegesen. A felek emiatt nem fordultak a bírósághoz az 50. cikk helyes értelmezésének kérdésével, a

bíróság pedig ennél fogva nem fejtette ki álláspontját annak értelmezésével kapcsolatban. A Bíróság válaszára szükség van az előtt, hogy ez a bíróság meghozhassa a megállapítással kapcsolatos ítéletet. E körülmények között a bíróság álláspontja szerint „szükség van” arra, hogy az EUMSZ 267. cikk szerinti előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel forduljon a Bírósághoz.

13. Ennek megfelelően az eljáró bíróság kéri, hogy az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatal keretében válaszoljon a következő kérdésre:

„Amennyiben valamely tagállam az Európai Unióról szóló szerződés 50. cikkével összhangban értesítette az Európai Tanácsot azon szándékáról, hogy ki kíván lépni az Európai Unióból, lehetővé teszi-e az uniós jog ezen értesítésnek az értesítő tagállam általi egyoldalú visszavonását, és ha igen, milyen feltételek mellett, és ez milyen hatással van a tagállam Európai Unióban való maradására?”

**Az eljárási szabályzat 105. cikkének (1) bekezdése szerinti gyorsított eljárás alkalmazása iránti kérelem**

14. A kérdésnek az – Európai Unióról szóló szerződés 50. cikkében előírt kétéves menetrendre, valamint a jóval 2019. március 29. előtt lefolytatandó parlamenti vitára és szavazásra figyelemmel fennálló – sürgőssége fényében kéri a Bíróság elnökét, hogy az eljárási szabályzat 105. cikkének (1) bekezdése szerinti gyorsított eljárás alá sorolja ezt a kérelmet.

Kelt 2018. október 3. napján

CJM Sutherland

The Rt Hon Lord Carloway

Lord President of the Court of Session

[eredeti 4. o.]